

Parlamentul
Republicii Moldova

CAI-06 nr. 202
11.12.2024

Comisia agricultură și industrie alimentară

R A P O R T

la proiectul de lege pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (notarea calității de monument)

nr. 313 din 01.11.2024
(*lectura II*)

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul legii pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (notarea calității de monument), prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, și comunică următoarele.

Proiectul de lege are drept scop aducerea Legii cadastrului bunurilor imobile în concordanță cu modificările cadrului normativ conex, precum: Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 și Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor.

Reglementările proiectului prevăd modalitățile notării calității de monument al bunului imobil și a notării informației despre amplasarea bunului imobil în zona de protecție a monumentului, modul de radiere a notărilor menționate și alte prevederi de ajustare a cadrului normativ.

Proiectul a fost aprobat, în prima lectură, la ședința plenară din 21.11.2024.

Comisia a examinat obiecțiile, propunerile și amendamentele parvenite la proiect iar decizia pe marginea acestora este reflectată în sinteza anexată la prezentul raport.

În contextul celor expuse, Comisia agricultură și industrie alimentară cu votul majorității membrilor săi, propune proiectul de lege nr. 313 din 01.11.2024 spre examinare și adoptare în lectura a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Alexandr TRUBCA
Președintele Comisiei

Ex. A. Dănuță
022 820 - 514

L E G E

pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (notarea calității de monument)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 88–95, art. 79), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 6 se completează cu alineatul (2⁵) cu următorul cuprins:

„(2⁵) Planul de nivel, planul încăperii izolate și fișa rezultatelor lucrării cadastrale la nivel de clădire se eliberează proprietarului, gestionarului bunului, organelor cu atribuții de control, autorităților administrației publice centrale și locale, precum și executanților lucrărilor cadastrale.”

2. La articolul 28 alineatul (1) litera a), textul „ , precum și certificatele constatatoare emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, în procedura de aprobare tacită” se exclude.

3. La articolul 40⁴ alineatul (2), enunțul al doilea va avea următorul cuprins:
„Gradul de executare a construcției nefinalizate, supusă înregistrării, constatat de expertul tehnic atestat, nu trebuie să fie mai mic de nivelul planșeului la cota 0.000.”

4. La articolul 40⁵ alineatul (7²), textul „art. 16 din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție” se substituie cu textul „art. 152 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023”.

5. Capitolul V se completează cu articolele 46⁹ și 46¹⁰ cu următorul cuprins:

„**Articolul 46⁹.** Notarea calității de monument a bunului imobil

(1) În registrul bunurilor imobile se notează calitatea de monument a bunului imobil.

(2) Notarea calității de monument a bunului imobil se efectuează după cum urmează:

a) pentru monumentele de categorie națională – în temeiul extrasului din Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 1531/1993 pentru punerea în aplicare a Legii privind ocrotirea monumentelor, sau din Registrul național al monumentelor de for public, aprobat prin Legea nr. 148/2018, sau din Registrul arheologic național, aprobat prin Legea nr. 144/2024 (în continuare – *registre ale monumentelor naționale*), și al avizului Ministerului Culturii în care este indicat numărul cadastral al bunului imobil pentru fiecare poziție corespunzătoare/număr corespunzător din aceste registre;

b) pentru monumentele de categorie locală – în temeiul extrasului din registrul monumentelor istorice sau din registrul monumentelor de for public, aprobate prin deciziile autorităților administrației publice locale (în continuare – *registre ale monumentelor locale*), și al deciziei autorității administrației publice locale în care este indicat numărul cadastral al bunului imobil pentru fiecare poziție corespunzătoare/număr corespunzător din aceste registre.

(3) Notarea calității de monument a bunului imobil se efectuează prin indicarea poziției/numărului monumentului din registrele monumentelor naționale sau locale. Dacă bunul imobil este parte componentă a mai multor monumente (singulare, situri sau ansambluri – orașe, centre orășenești sau sate cu statut de monument), în registrul bunurilor imobile se înscriu pozițiile/numerele tuturor acestor monumente.

(4) Notarea calității de monument a bunului imobil se face la cererea Ministerului Culturii sau a autorității executive a administrației publice locale, după caz. Achitarea serviciilor de notare se realizează din bugetul autorității care a solicitat notarea.

(5) Notarea privind calitatea de monument a bunului imobil se radiază din registrul bunurilor imobile:

a) la cererea scrisă a Ministerului Culturii, la care se anexează extrasul din registrul corespunzător al monumentelor naționale, cu indicarea actului administrativ prin care monumentul a fost radiat din registrul respectiv. În cerere se indică numărul cadastral al bunului imobil pentru care se solicită radierea notării;

b) la cererea scrisă a autorității executive a administrației publice locale, la care se anexează extrasul din registrul corespunzător al monumentelor locale și decizia autorității administrației publice locale privind radierea monumentului din registrul respectiv, cu indicarea numărului cadastral al bunului imobil pentru care se solicită radierea notării;

c) la cererea scrisă a proprietarului bunului imobil, la care se anexează extrasul din registrul corespunzător al monumentelor naționale sau al monumentelor locale, în funcție de categoria monumentului, cu indicarea actului administrativ prin care monumentul a fost radiat din registrul respectiv sau, după caz, cu anexarea deciziei autorității administrației publice locale privind radierea monumentului din registrul respectiv. În cerere se indică numărul cadastral al bunului imobil pentru care se solicită radierea notării.

Articolul 46¹⁰. Notarea informației referitoare la amplasarea
bunului imobil în zona de protecție a monumentului

(1) În registrul bunurilor imobile se notează informația referitoare la amplasarea, totală sau parțială, a bunului imobil în zona de protecție a monumentului.

(2) Informația referitoare la amplasarea bunului imobil în zona de protecție a monumentului cuprinde datele privind poziția/numărul din registrele monumentelor naționale sau locale, precum și mențiunea despre amplasarea, totală sau parțială, a bunului imobil în zona de protecție a monumentului. Dacă bunul imobil este amplasat, total sau parțial, în zona de protecție a mai multor monumente (singulare, situri sau ansambluri – orașe, centre orășenești sau sate cu statut de monument), în registrul bunurilor imobile se înscriu datele privind pozițiile/numerele tuturor acestor monumente.

(3) Informația referitoare la amplasarea bunului imobil în zona de protecție a monumentului se notează după cum urmează:

a) pentru bunurile imobile amplasate în zona de protecție a monumentelor de categorie națională – în temeiul extrasului din registrul corespunzător al monumentelor naționale și al avizului Ministerului Culturii în care se indică lista bunurilor imobile incluse în zona de protecție a monumentului și numerele cadastrale ale acestora;

b) pentru bunurile imobile amplasate în zona de protecție a monumentelor de categorie locală – în temeiul extrasului din registrul corespunzător al monumentelor locale și al deciziei autorității administrației publice locale în care se indică lista bunurilor imobile incluse în zona de protecție a monumentului și numerele cadastrale ale acestora.

(4) Notarea se face la cererea Ministerului Culturii sau a autorității executive a administrației publice locale, după caz. Achitarea serviciilor se realizează din bugetul autorității care a solicitat notarea.

(5) Informația referitoare la amplasarea bunului imobil în zona de protecție a monumentului se radiază din registrul bunurilor imobile:

a) la cererea scrisă a Ministerului Culturii, la care se anexează extrasul din registrul corespunzător al monumentelor naționale, cu indicarea actului administrativ prin care zona de protecție a monumentului a fost modificată. În cerere se indică numărul cadastral al bunului imobil pentru care se solicită radierea notării;

b) la cererea scrisă a autorității executive a administrației publice locale, la care se anexează extrasul din registrul corespunzător al monumentelor locale și decizia autorității administrației publice locale prin care zona de protecție a monumentului a fost modificată, cu indicarea numărului cadastral al bunului imobil pentru care se solicită radierea notării;

c) la cererea scrisă a proprietarului bunului imobil, la care se anexează extrasul din registrul corespunzător al monumentelor naționale sau al monumentelor locale, în funcție de categoria monumentului, cu indicarea actului administrativ prin care zona de protecție a monumentului a fost modificată sau, după caz, cu anexarea deciziei autorității administrației publice locale privind modificarea zonei de protecție a monumentului. În cerere se indică numărul cadastral al bunului imobil pentru care se solicită radierea notării.”

Art. II. – Prevederile art. I pct. 4 din prezenta lege intră în vigoare la 30 ianuarie 2025.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA
amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege pentru modificarea Legii cadastrului bunurilor
imobile nr. 1543/1998 (notarea calității de monument)

Nr. Crt.	Textul părții constitutive a actului legislativ în vigoare care se propune a fi modificat, completat sau abrogat	Textul părții constitutive a proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului, propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond	Note
1	2	3	4	5	6	7
1.		<p>Art. I. – Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 88-95, art. 79), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 6 se completează cu alineatul (2⁵) cu următorul cuprins: „(2⁵) Planul de nivel, planul încăperii izolate și fișa rezultatelor lucrării cadastrale la nivel de clădire se eliberează proprietarului, gestionarului bunului, organelor cu atribuții de control, autorităților administrației publice și executanților lucrărilor cadastrale.”</p> <p>5. Legea se completează cu articolele 46⁹ și 46¹⁰ cu următorul cuprins: „Articolul 46⁹. Notarea calității de monument al bunului imobil</p>	Alexandr Trubca, Deputat în Parlament	<p>La Art. I:</p> <p>a) la pct. 1, se propune introducerea după cuvintele „autorităților administrației publice” a cuvintelor „centrale și locale”;</p> <p>b) la pct. 5 se propune: completarea alin. (5) din art. 46⁹ cu lit. c) cu următorul cuprins: „c) la cererea scrisă a proprietarului bunului imobil, la care se anexează extrasul din registrul corespunzător al monumentelor naționale sau al monumentelor locale, în funcție de categoria monumentului, cu indicarea actului administrativ prin care monumentul a fost radiat din registrul respectiv sau, după caz, cu anexarea deciziei autorității administrației publice locale privind radierea monumentului din registrul respectiv. În cerere se indică numărul cadastral al bunului imobil pentru care se solicită radierea notării.”;</p> <p>completarea alin. (5) din art. 46¹⁰ cu lit. c) cu următorul cuprins: „c) la cererea scrisă a proprietarului bunului imobil, la care se anexează extrasul din registrul corespunzător al monumentelor naționale sau al monumentelor locale, în funcție de categoria monumentului, cu indicarea</p>	Se acceptă	

1	2	3	4	5	6	7
		<p>(5) Notarea privind calitatea de monument a bunului imobil se radiază din registrul bunurilor imobile: Articolul 46¹⁰. Notarea informației referitoare la amplasarea bunului imobil în zona de protecție a monumentului (5) Informația referitoare la amplasarea bunului imobil în zona de protecție a monumentului se radiază din registrul bunurilor imobile:</p>		<p>actului administrativ prin care zona de protecție a monumentului a fost modificată sau, după caz, cu anexarea deciziei autorității administrației publice locale privind modificarea zonei de protecție a monumentului. În cerere se indică numărul cadastral al bunului imobil pentru care se solicită radierea notării.”.</p>		
2.		<p>Art. I. – Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 88-95, art. 79), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. Articolul 6 se completează cu alineatul (25) cu următorul cuprins: „(25) Planul de nivel, planul încăperii izolate și fișa rezultatelor lucrării cadastrale la nivel de clădire se eliberează proprietarului, gestionarului bunului, organelor cu atribuții de control, autorităților administrației publice și executanților lucrărilor cadastrale.” 5. Legea se completează cu articolele 46⁹ și 46¹⁰cu următorul cuprins: „Articolul 46⁹. Notarea calității de monument al bunului imobil (1) Calitatea de monument al bunului imobil se notează în registrul bunurilor imobile. (4) Notarea calității de monument se face la cererea Ministerului Culturii, corespunzător, a autorității executive a administrației publice</p>	<p>Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>La art.I, modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr.1543/1998: 1. La pct.1 pentru o exprimare corectă, cuvintele „autorităților administrației publice” necesita a fi expuse sub forma: „autorităților administrației publice centrale și locale”. 2. La pct.5, referitor la conținutul alin. (4) al art. 46⁹ menționăm următoarele. Proiectul de lege propune ca notarea calității de monument să se facă la cererea Ministerului Culturii pentru monumentele de categorie națională și la cererea autorității executive a administrației publice locale pentru monumentele de categorie locală. În acest sens remarcăm că, în conformitate cu art. 34 alin.(1) din Legea nr. 1543/1998, notarea se face la cererea părții interesate, în temeiul actelor doveditoare, sau la cererea autorității care a emis actul juridic în temeiul căruia se efectuează notarea. În ceea ce privește monumentele de for public, menționăm că, art.13 și 14 din Legea monumentelor de for public nr. 192/2011 atribuie autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea și autorităților administrației publice ale unității teritoriale autonome Găgăuzia responsabilitatea de a include și exclude monumentele de categoria B din registrele locale. Ministerul Culturii, la rândul său, este responsabil de elaborarea și actualizarea Registrului național al</p>	<p>Se accepta parțial. În ceea ce privește autoritățile publice locale, menționăm că Legea monumentelor de for public nr. 192/2011 atribuie autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea responsabilitate a de a include și exclude monumentele de categoria B din registrele locale. Pe când Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor prevede în art. 11</p>	

1	2	3	4	5	6	7
		<p>locale. Achitarea serviciilor de notare se realizează din bugetul autorității care a solicitat notarea.</p> <p>(5) Calitatea de monument se radiază din registrul bunurilor imobile la solicitarea scrisă a:</p> <p>a) Ministerului Culturii, la care se anexează extrasul din registrele monumentelor naționale, cu indicarea actului administrativ prin care monumentul a fost radiat din registrul respectiv. În cerere se indică numărul cadastral al bunului imobil;</p> <p>b) autorității executive a administrației publice locale, la care se anexează extrasul din registrele monumentelor locale și decizia autorității administrației publice locale privind radierea monumentului din registrul respectiv, cu indicarea numărului cadastral al bunului imobil.</p> <p>Articolul 46¹⁰. Notarea informației referitoare la amplasarea bunului imobil în zona de protecție a monumentului</p> <p>(4) Notarea se face la cererea Ministerului Culturii, corespunzător, a autorității executive a administrației publice locale. Achitarea serviciilor se realizează din bugetul autorității care a solicitat notarea.</p> <p>(5) Informația despre includerea bunului imobil în zona de protecție a monumentului se radiază din registrul bunurilor imobile la solicitarea scrisă a:</p> <p>a) Ministerului Culturii, la care se anexează extrasul din registrele monumentelor naționale, cu indicarea</p>		<p>monumentelor de categoria A și înaintarea acestuia spre aprobare Parlamentului.</p> <p>În ansamblul normelor vizate, constatăm că prevederile proiectului de lege vin în contradicție cu art. 34 din Legea nr. 1543/1998, privind subiecții care au dreptul de a depune cererea de notare a calității de monument. Astfel, urmează a fi revăzut conținutul alin.(4) și (5) ale art.46⁹ din perspectiva dispozițiilor art.34 din Legea nr. 1543/1998, pentru a exclude discrepanțele între respectivele prevederi.</p> <p>Obiecție valabilă și pentru alin.(4) și (5) a art.46¹⁰.</p>	<p>alin. (3), competența consiliilor raionale, municipale, orășenești și comunale de a întocmi Registrul monumentelor de importanță locală.</p> <p>Astfel, optăm pentru expunerea generică utilizând „autoritățile administrației publice locale”.</p> <p>Articolele propuse art. 46⁹ și 46¹⁰, nu contravin prevederilor art. 34 din Legea cadastrului bunurilor imobile, or norma de la art. 34 este o normă generală, iar prin completările menționate, în conformitate cu art. 5 alin. (3) din Legea 100/2017 cu</p>	

1	2	3	4	5	6	7
		<p>actului administrativ prin care zona de protecție a monumentului a fost modificată și care conține numărul cadastral al bunului imobil pentru care se solicită radierea notării;</p> <p>b) autorității executive a administrației publice locale, la care se anexează extrasul din registrele monumentelor locale și decizia autorității administrației publice locale prin care zona de protecție a monumentului a fost modificată, cu indicarea numărului cadastral al bunului imobil pentru care se solicită radierea notării.”</p>			<p>privire la actele normative, se institue o normă specială, întru asigurarea precizării privind autoritățile care pot aplica/radia notarea.</p>	

Alexandr TRUBCA
Președintele Comisiei